

Flygplan *SK60, 105*

Historia

Saab 105 är ett *tvåmotorigt svenskt jetflygplan* tillverkat av **Saab**, med svensk militär beteckning **SK 60** och österrikisk militär beteckning Saab **105 OE**.

Saab 105 eller **SK 60** flög för första gången **1963**. Flygplanet är *normalt tvåsitsigt* då *instruktör och elev sitter bredvid varandra*. **SK 60** har använts av Flygvapnet sedan **1967**, då det ersatte Vampire **J 28C** som *skolflygplan typ II* . Det används också av flygvapnets uppvisningsgrupp **Team 60** vars specialmålade **SK 60**

även används i flygskolans dagliga drift. Övriga användningsområden är bland annat väderflygning, sambandsflyg och målgång.

Version **SK 60B** var utrustad med möjligheter för lätt attack. Vid urvalet för denna konvertering tittade man på frontrutans skick för att siktet skulle få så lite störmoment som möjligt. Några exemplar konverterades till **SK 60C** för att kunna användas för fotospaning. Denna version har en förlängd nos i vilken det ryms kameror. De två fyrsitsiga versionerna

SK 60D och **SK 60E**, totalt 13 exemplar, saknar av utrymmesskäl katapultstolar då de två ytterligare stolarna är placerade bakom de ordinarie. Skillnaden mellan D- och E-versionerna är instrumenteringen, där D har instrument graderade enligt det metriska systemet och E har civil instrumentering, graderad i fot/knop. Sammanlagt har 150 stycken **SK 60** i olika versioner levererats till Flygvapnet. Ytterligare 40 **SAAB 105** har exporterats till Österrike. Denna version, **SAAB 105OE** var utrustad

med *kraftigare motorer av typen*
General Electric J85 17B.

Under *1990-talet* fick **SK 60**

förbättrade prestanda i och med att de
ursprungliga Turbomeca-motorerna
*(med svensk militär beteckning **RM 9***
*resp **RM 9B**) ersattes av modernare*
*motorer, RR-Williams **FJ 44** (med*
*svensk militär beteckning **RM 15**).*

Försvars- och säkerhetsföretaget *Saab*
AB ansvarar för driften och
*underhållet av **SK 60** under en 10-*
årsperiod från och med 1 juli 2009.
Helhetsåtagandet som uppgår till ett
värde av cirka 875 Mkr är

Försvarsmaktens *hittills största avtal om offentligprivat samverkan (OPS).*

Fågelkollision

En incident inträffade den 15 maj 1970, då fpl 60082 kolliderade med en gråtrut under navigeringsflygning i närheten av Vittsjö.

Fågeln träffade upptill på huvens högra sida. Huvens splittrades och kringflygande delar skadade kabin, motorer, luftintag, höger vinge och stabilisator. Utskjutningshandtaget på höger stol drogs ut 30 cm och det var ett delikat arbete att säkra stolen efter

landning. Förarens visir slogs sönder av huvdelar men föraren kunde trots skador i ansiktet återvända till F5 och landa. Flygplanet fick repareras för omkring 95000 kr.